

MAGYAR NÉP

KÉPES-HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 150 lej, félévre 85 lej.
Egyes szám ára 4.— lej.
Külföldre egész évre 250.— lej.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS

Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R.-T.**Megjelenik minden szombaton.****Szerkesztőség és kiadóhivatal:****Cluj, Strada Baron L. Pop 5. szám.**

Búcsúzik a gyermekújság szerkesztője.

A mi nyomdai és irodalmi intézetünk széles keretei számos művelődési munkára nyújtanak lehetőséget. Napi és heti lapok, havi folyóiratok, a könyveknek sorozatai tanuskodnak intézetünk sokoldalú berendezéséről.

Néhány évvel ezelőtt a Minerva szárnyai alá huzódott az Új Cimbora című gyermekújság is. Itt megtalálta azokat a külső eszközöket, amelyek egy gyermekújság izléses előállításához szükségesek.

Am egy gyermekújság helyes összeállítása annyi gondot, tapintatot, hozzáértést követel, hogy ezek mellett a külső kellékek jelentősége eltörpül. A gyermekújságnak meg kell birkóznia a kis emberek értelmi hiányaival, de állandóan vigyáznia kell a gyermek érzelemvilágának szükségleteire is. Minden szót mérlegre kell vetni, mert a gyermek lelke fogékony s a kártékony magvakat is magába fogadja és megsokasítja. Szóval, a gyermekújság szerkesztőjének igazán értenie kell dolgához, mert különben nagy lelki károkat okozhat olvasóinak.

Az Új Cimbora szerkesztését itt, a mi munkaközösségünkben hosszú évek óta egy kedves fiatal hölgy, Telekyné Ferenczy László Marcella végezte.

A lelkes munka, amit igazsággal hősiessé küzdelemnek nevezhetünk, a szerkesztő-hölgy részéről örökre befejeződött: Telekyné László Marcella életének legvirágzóbb és legígéretesebb korában elköltözött körünkből, árván hagyta íróasztalát. Néhány hónappal ezelőtt ment férjhez egy derék emberhez, Teleky József tanárhoz s már az a boldog remény táplálta, hogy nemsokára neki is lesz gyermeke s a más gyermekei mellett a magáénak is örvendezhet. Ez a reménység vált gyászos végzetévé, a gyermekvárás idejét

a test nem bírta végig harcolni, a fiatal asszony áldozatul esett reményteljes állapotának.

Nekünk, akik napról-napra tanui voltunk fáradhatatlan tevékenységének, újabb meg újabb harcra szállásának, a legcsüggesztőbb körülmények között is bizó hitének és kitartásának, igazán nehéz elhinniünk, hogy mégis kidőlt a küzdelemből s kedves újságját s az ahhoz fűződő nemes törekvéseket itt hagyta mindörökre.

De a mi fájdalmas részvétünkben bizonyosan sokan osztoznak Erdélyszerte. Osztoznak elsősorban a gyermekek, Marcella néni meghitt olvasó tábora s osztoznak a szülők, akiknek nevelő munkáját olyan megbízható hűséggel támogatták a szerkesztő kedves versei, meséi, buzdító cikkei és üzenetei.

Az Új Cimbora nemes és nagy ügyet képvisel: a magyar gyermek-sereg testi, lelki fejlődésének céltudatos irányítását. Ferenczy László Marcella ezt az ügyet nemcsak törhetetlen lelkesedéssel, de az évek hosszú során át szerzett tapasztalatokkal szolgálta.

Emléke akkor fog teljes megbecsülésben részesülni, ha az ő alkotását az ő szellemében tovább fogjuk éltetni és fejleszteni.

Temetése nagy részvét mellett folyt le, az irodalmi és társadalmi egyesületek képviselői nemcsak megjelenésükkel, de sok virággal is lerótták kegyeletüket a művelődés lelkes munkásának koporsójánál. Temetésén sok beszéd hangzott el, melyek a kedves mesemondó érdemeit méltatták.

A gyermekek is kivonultak Marcella nénijük temetésére és szívből megsiratták szeretett mesemondójukat.

Telekyné László Marcella

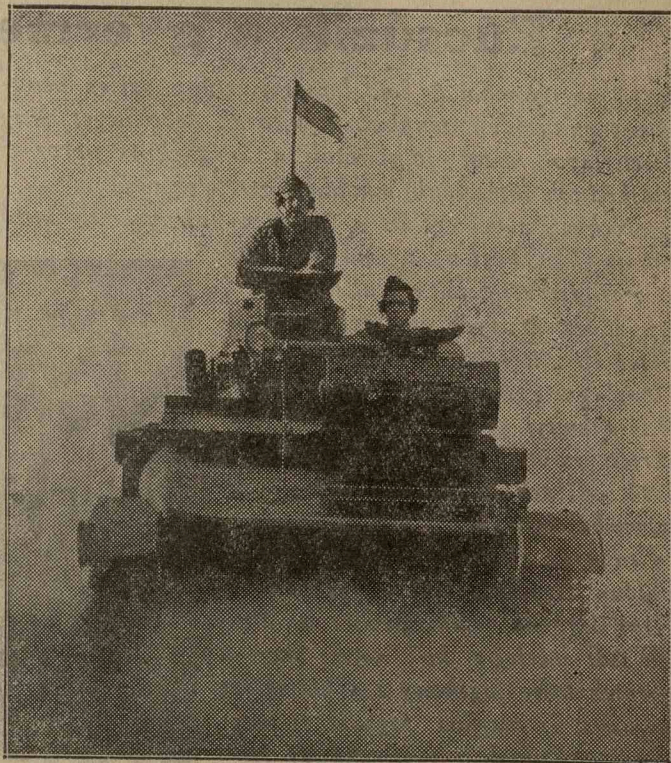

Transilvániában hódít a síelés.

Nemrégiben tüzetes méltatást irtunk a sí, vagyis hótalpak, hólécek fontos szerepéről. A finnek legkiválóbb hadi teljesítményeiben nagy része van annak, hogy a hó tetején tüneményes gyorsasággal tudnak a hótalpakkal tovaszárguldan. Azt az óhajtásunkat fejeztük ki, vajha az érdekes szórakozásnak és gyors közlekedésnek nálunk is pártolói támadnának. Erdély hegyes-völgyes tájai ugyanis nagyon alkalmasak volnának a hótalpak használatára. Örülünk, hogy ebben a tekintetben már eredmények is mutatkoznak. Csíkszeredán nagyszerű sí-versenyeket rendeztek, amelyeken a falusi ifjúság is részt vett. Képünk a sípálya székely kapus bejáratát ábrázolja. Vajha a nemes testgyakorlás falusi ifjúságunk körében minél inkább divatba jöjné.

Angol harci kocsik.

Az angol hadigyarak óriási mértékben neki gyürköztek a harci gépek gyártásának. Miután hadseregük nem olyan fejlett, mint a németeké, a hadigépek gyártásával igyekeznek elsőségüket biztosítani. Valóságos mozgó várakat építenek vasból meg acélból, amelyek külsejükkel is nagy hatást gyakorolnak ellenfeleikre. Az ilyen harcikocsik nemcsak gépfegyvereket, de ágyukat cipelnek magukkal s egészen meg tudják közelíteni az ellenséget. Az oroszok is hasonló hadikocsikkal rohamozzák a finneket. Nem kis dolog tehát, mikor a hadijelentésben a harcikocsik elpusztításáról olvasunk.

Jég a kikötőkben.

Az idej nagy hideget a tengerek is megéreztek. Sok kikötő befagyott az északi tenger partjain. A tengerek jége sokkal nagyobb pusztítókat képes véghez vinni, mint a folyóké. A tenger vize ugyanis hullámzik és háborog s ennek során a felszakított jégdarabokat iszonyú erővel sújtja a kikötők falához. Képünk egy hollandiai kikötőt ábrázol, amelyet a jégtorlódás alaposan megrongált.

Öfelsége Románia békepolitikáját hangoztatta a törvényhozás új ülészakának megnyitása alkalmával mondott beszédében.

Nagy ünnepek keretében nyitotta meg Öfelsége II. Károly király esütörtökön a törvényhozás új ülészakát. Százegy ágyulövés jelezte a királyi menetnek a királyi palotából való elindulását s az ország főméltóságai, a polgári és katonai személyiségek, képviselők és szenátorok előtt Öfelsége a külföldi lapok által is rendkívül jelentősnek és nagyfontosságúnak minősített trónbeszédével nyitotta meg az új ülészakot.

— Nagy örömmel vagyok ma újból — mondotta Öfelsége — az ország képviselőinek körében abból az alkalomból, hogy a törvényhozó testületek az új törvényhozási ülészakára összegyűltek. A mai nehéz körülmények között továbbra is a nemzeti vagyon megtartásáról kezeskedő katonai és lelki felkészültségnek kell az egész nemzet legfőbb gondjának lennie.

Hangoztatta ezután a nemzeti célok körül csoportosult egységfront nagy jelentőségét, azután ismertette Románia külpolitikai helyzetét. Hangoztatta, hogy Románia továbbra is a béke politikáját folytatja s a jövőben is, amint azt a viszály kitörése után kijelentette, a nemzetközi egyezményekben megállapított semlegességi szabályokat tiszteletben fogja tartani. Jelezve Románia külkereskedelmének fontosságát, kijelentette, hogy *Románia a jövőben is meg erősíti kapcsolatait szövetségeseivel és fejleszti kapcsolatait a szomszédos államokkal.* Utalt a Balkán-szövetség határozatára, az ott csoportosult államok töretlen együttműködésére és arra, hogy királyi gondoskodással az országot az utóbbi időben más hatalmakhoz is közelebb hozta. Végül kijelentette: *„A jövőben is változatlan marad békepolitikánk az összes népekkel való jó kapcsolatok fejlesztése irányában. Ugyanakkor el vagyunk határozva a történelmi igazságossággal megvont határaink védelmére.“*

Beszéde további során hangoztatta, hogy a hadsereg képezi továbbra is a kormány állandó gondját. „Az ország minden erőforrását, minden munkatermelő és kereskedelmi erőt a hadsereg felszerelésének szolgálatába állítottunk“ — mondotta s azután elismerő köszönetét küldötte a köteleességteljesítésben végzett erőfeszítésekért s munkáért. Beszéde további részében utalva a belső harcok megszűnésére, rámutatott arra, hogy kormánya sürgősen össze fogja állítani azokat a reformokat, melyek hivatottak az országnak az új alkotmányos keretek közötti teljes megszervezésére. Hangoztatta a gazdasági kérdések és termelés fontosságát, s az ipari és mezőgazdasági termékek árai közötti arányosítás kérdését. Majd rátért a szociális reformok megoldására. Kijelentette, hogy az ország pénzügyei kielégítően fejlődtek s az

ország tudni fogja viselni mind az állam általános kiadásait, mind a katonai felkészülés szükségleteit. „Kormányom kénytelen az országtól a hadsereg felszerelése részére új áldozatokat kérni, abban a meggyőződésben, hogy ezeket ugyanazzal a hazafias megértéssel fogadja az ország lakossága, mint amellyel a nemzeti vagyon és béke megvédésére hozott eddigi áldozatokat“ — mondotta. Rámutatott arra, hogy az új alkotmány keretében rövidesen keresztülviszik, s ugyanakkor megoldják az újjászervezés kérdéseit is. „Kevés, de jó alkalmazott és tiszteletbentartott törvény“ — hangoztatta Öfelsége. Azután felsorakoztatta azokat a törvényjavaslatokat, melyeket a közeljövőben fognak megoldani. Végül kijelentette: *„neg van győződve hogy a képviselőtestület tagjai hallgatnak a nagy kötelességek szavára, amelyeket a mai idők rónak az országra és teljes támogatásban észesítik a kormányt munkájában. „Sok sikert kívánva Önöknek a munkához és áldást kérve a Mindenhatótól“ — végezte szavait, — „megnyitom a törvényhozó testületek új ülészakát.“*

Öfelsége szavai nemcsak belföldön, hanem külföldön is nagy hatást váltottak ki.

Legujabb: hivatalos jelentést adtak ki a moszkvai finn-orosz tanácskozásokról.

Helsinkiből közvetített Rador-jelentés számol be arról a világtörténelmi jelentőségű eseményről, hogy Moszkvában megkezdődtek a finn-orosz béketárgyalások. Ezeken a tárgyalásokon a finn bizottságban maga a finn miniszterelnök is résztvett. Az első hivatalos közlemény így szól: A két kormány bizonyos ideig a svéd kormány közvetítésével érintkezésbe lépett egymással. A cél az esetleges békelehetőségek megvizsgálása. A közvetlen megbeszélések hasznosságát mindkét fél elismerte. Oroszország felkérte a finn kormányt, hogy küldje Moszkvába képviselőit a megbeszélések folytatására. Szerdán este a finn bizottság el is utazott Moszkvába. A küldöttség eddig két, vagy három megbeszélést folytatott a szovjet kormány megbizottaival, akiket tájékoztattak a szovjet békefeltételekről. Eddig még semmi határozat nem történt.

A hivatalos közleményhez még csak annyit fűzünk hozzá, hogy az oroszok nem voltak hajlandók fegyverszünetet kötni, sőt heves támadásokkal akarják Finnországot feltételeik elfogadására bírni.

Külföld

Megindul-e a küzdelem tavasszal a nyugati fronton? A finnországi hadjárat lényegesen átalakította a haditerveket. Németországnak mindenestre figyelembe kell vennie, hogy Oroszország a maga gazdasági erejével mindaddig nem állhat rendelkezésére, amíg a finn háború nem nyert befejezést. Így joggal fel lehetett tételezni, hogy tavasszal a németek nem kezdenek támadásba. Ugylátszik, hogy a nyugati szövetségesek is számoltak a németek helyzetével, mert mind francia, mind angol részről olyan előkészületek tapasztalhatók, hogy a szövetségesek, ki akarva használni a helyzetet, támadni akarnak. Angliában mind erősebbé válik a felfogás, hogy, amint az időjárás megengedi, támadást kell intézni a németek ellen. Hír szerint az angol kormányt át is fogják szervezni annak a jegyében, hogy mindazok a tehetségek résztvegyenek a kormányban, akiknek munkásságát a tavaszi támadás esetén igénybe lehet venni. A francia hadsereg vezérkari főnöke egyébként kijelentette, hogy a szövetségeseket egyáltalában nem nyugtalanítják a német csapatösszevonások, mert a szövetségesek hadserege egy nap alatt teljesen fel tud készülni mindenféle hadműveletre. Egyelőre tehát úgy fest a helyzet, hogy amint kitavasodik, valószínűleg megélénkül a nyugati front. Erre vall egyébként az is, hogy mindkét részről nagyon élénk repülő tevékenység tapasztalható. A repülőgépek főképpen felderítő munkát végeznek. Ez mindig hadműveletek előjele szokott lenni.

Az olasz kormány tiltakozása. Az angolok által bevezetett tengeri ellenőrzéssel kapcsolatban több bizonytalanság keletkezett. Legutóbb az olasz kormány nyújtott át Londonban erélyes tiltakozó jegyzéket. Az olasz kormány tiltakozott az ellenőrzés alapelvei és az ellenőrzés gyakorlati keresztülvitele ellen.

Megérkeztek Finnországba a Dél-afrikából küldött repülőgépek. Dél-afrika, angol fennhatóság alatt levő állam, Finnország részére 50 repülőgépet küldött. A gépeken amerikai, francia, olasz és svéd repülők fognak szolgálatot teljesíteni.

Hadikölcsön Angliában. Az angol alsóházban bejelentették, hogy az angol kormány hadikölcsönt bocsájt ki. A kölcsön jegyzése már megkezdődött. A kölcsön összege 300 millió angol fontnyi összegre rug.

Habsburg Ottó Amerikába érkezett. Habsburg Ottó főherceg az Északamerikai Egyesült Államokba utazott. A főherceg Amerikában osztrák politikai menekültekkel veszi fel a kapcsolatot. A főherceg az amerikai újságírók előtt azt a véleményét hangoztatta, hogy Németország el fogja veszíteni a háborút, mivel az összes erkölcsi tényezők, a nyugati szövetségesek győzelme mellett szólnak.

Holland hajókat támadtak meg német repülők. Az angol partok közelében német repülőgépek három holland kereskedelmi hajó ellen támadást intéztek. A hajók sértetlenül egy angol kikötőbe menekültek. Az egyik holland hajó parancsnokának nyilatkozata szerint a támadás alkalmával az angol légvédelmi tüzérség egy német repülőgépet lelőtt.

A finn hősiesség. A finn harctérről szóló jelentésünket annak közlésével fejeztük be, hogy Viipuri finn város ellen az oroszok példátlan heveségű támadást intéztek. Megelőzőleg az orosz repülőgépek a várost több napon át bombázták. A polgári lakosság Viipuriból eltávozott és a finn katonaság a város egyes fontosabb pontjain is erődöket rendezett be. A hősiesen küzdő finn csapatok több napon át tartották Viipuri városát, lépésről-lépésre adtak fel a városban minden pontot és ahova az oroszok be tudtak hatolni, mindenütt romhalmazzal találtak. A finnek ugyanis a városnak azt a részét, ahonnan visszavonultak, felgyújtották. Több napig tartó küzdelem után is csak annyit tudtak az oroszok elérni, hogy a város egyik részét megszállot-

ták. A másik része azonban a finnek kezén maradt.

Viipuri hősiességének védelme a finn hadsereg egyik legfényesebb haditette. A több napig tartó harcok során teljesen megállították az orosz előrenyomulást és a finnek derékhadat el tudott helyezkedni a harmadik védelmi vonalban. Ez a védelmi vonal nagyon jól ki van építve és így lehetővé válik, hogy a finnek továbbra is sikeresen ellent álljanak az orosz támadásnak. Az orosz támadások egyébként az arcvonal többi pontjain is eredménytelenek voltak. Egy helyen a finnek egy tó jegét gránátokkal éppen abban a pillanatban robbantották fel, amikor azon a támadó orosz csapat előre nyomult. Az oroszok százsámra fulladtak a tó jeges vizébe.

A finn-orosz viszálynak egyébként érdekes fejleménye, hogy Svédország vállalkozott a két állam közötti ellentét elintézésére. A tárgyalások már megkezdődtek, azonban azoknak menetét és eredményét a legnagyobb titoktartással kezelik. Hír szerint a béketárgyalások Németország határozott kívánságára indultak meg. Erre mutat, hogy a finn köztársaság volt elnöke repülőgépen Berlinbe utazott.

Robbanás egy londoni bankban. London egyik központi fekvésű bankjában bombarobbanás történt. A bombarobbanásnak emberáldozatai nincsenek. A merényletet ir forradalmárok követték el.

A távolkeleti helyzet. Az európai háborús események következtében a távolkeleti helyzet kikerült az érdeklődés homlokteréből. A japán és kínai csapatok között a harcok most is folynak. A harctereken a tél miatt ott is bizonyos ellanyhulás volt tapasztalható, a tavasz azonban bizonyára ott is meg fogja indítani a hadműveleteket. A kínai ügyben egyébként a japán kormány érdekes nyilatkozatot tett. Március hónapban nyilvánosságra hozzák a kínai kérdés megoldására vonatkozó javaslatot. A japán kormány csak egy új kínai kormánnyal hajlandó a békefeltételekről tárgyalni.

Német csodaágyu. Londoni híradás szerint a németek új csodaágyut készítettek. Az ágyu csöve 36 méter hosszú és öble 28 centiméter. Az ágyuval 250 kilométer távolságra lehet lőni. Az ágyu lövedéke a 250 kilométer hosszú utat 5 perc alatt teszi meg. Az angol újságok megállapítják, hogy Németország területén nincs egyetlen olyan pont sem, ahonnan Angliát lőni lehetne. Legfeljebb egyes szigetek jöhetnének számításba, itt azonban az óriási ágyut a repülőgépek hatásos tüzzel megsemmisíthetnék.

Angol elismerés. Az angol gyarmatügyi miniszter nagy elismeréssel nyilatkozott a balkán államok magatartásáról. A gyarmatügyi miniszter kijelentette, hogy Finnország hősiességével nagy tanulságot szolgál. A balkán államok bizhatnak abban, hogy ha egységesek maradnak, sikerrel leküzdik a nehézségeket. A gyarmatügyi miniszter beszédében a legnagyobb dicséret hangján emlékezett meg a balkán államokról.

Az amerikai államtitkár tárgyalásai. Sumner Welles, amerikai államtitkár Londonba értekezletre hívta össze az északi államok amerikai követeit. Az értekezletnek nagy fontosságot tulajdonítanak.

Orosz repülőek egy svéd községet bombáztak. Az orosz kormány hivatalosan is beismerte, hogy két szovjet orosz repülőgép Pajala svéd községet bombázta. A szovjet kormány sajnálkozását fejezte ki a történetek miatt.

Olaszország és a Dardanellák. Az angolok azzal a kéréssel fordultak Törökországhoz, hogy a Dardanellákon át adjon szabad közlekedési jogot az angol hadihajóknak. Olaszország erre a kérésre való hivatkozással hasonló kéréssel fordult Törökországhoz. Olaszország eljárását azzal indokolja, hogy ha a háború kiterjedne keletre, biztosítania kell a Fekete-tenger felé való közlekedést. Az indoklás hangsúlyozza, hogy Olaszország nem maradhat közömbös olyan kérdésekben, amelyek a Közelkeletet vagy a Balkánt érintik.

Jgy is hangszer

de a hang szintelen és rideg. Kávénk csak akkor kap szint és ízt, ha Franck-kávépótlékot teszünk hozzá.

Hirlapi vita Magyarország függetlenségének kérdése körül. Egyes külföldi újságok azt a hírt közölték, hogy Hitler vezér és kancellár az amerikai kiküldött előtt kijelentette volna, hogy Németország Magyarország felett is fenhatóságot akar gyakorolni. Magyarország hivatalos körei a hírt valótlannak minősítették és megcáfolták. Kijelentették, hogy Magyarország függetlensége és önállósága nagyon erős alapon áll és semmi részről sem fenyegeti veszély.

A pápa miséje. XII. Pius pápa megválasztásának első évfordulóján a Szent Péter templomban pápai misét tartott. A Szentatya a misén a békéért könyörgött. Kérte az Istent, hogy távoztassa el az emberiség feje felől a vihart és világítsa meg a népek vezetőinek lelkét, hogy az igazság, a szeretet és a megértés alapján vezessék nemzeteiket.

Angol repülőek felderítő uton. Az angol repülőek mind sűrűbben keresik fel Németország belső területét. Az angol repülőek hat nap alatt ötször repültek el Berlin felett.

Törökország nem akar támadni! A török miniszterelnök rádióbeszédet tartott. Ebben kitért a nemzetközi helyzetre is és a következőket mondotta. Az utolsó 6 hónap során nem állott be változás Törökország és Szovjetországnak viszonyában. Hangsúlyozta, hogy Törökország nem készül semmiféle lépést a szovjet szövetség ellen tenni és Szovjetországnak sincs semmi oka a támadásra.

Sven Hedin kihallgatása. Sven Hedin, Ázsia-kutató magánkihallgatáson jelent meg Hitler kancellár előtt. Sven Hedin csaknem egy óra hosszat tárgyalt a Vezérrel. Sven Hedin kihallgatásának politikai jelentőségét tulajdonítanak.

Megnyílt a lipcsei tavaszi vásár. A lipcsei tavaszi vásárt Göbbels, propagandaügyi miniszter nyitotta meg. A miniszter megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy Németország gazdasági és kereskedelmi politikájának helyessége elvitathatatlan. A nyugati szövetségesek tévednek, ha azt hiszik, hogy Németországot ki lehet éhezteni. Németország teljesen felkészült a nyersanyagok beszerzésére és helyettesítésére. A póanyagok gyártása nagy lendülettel folyik.

Vita egy állítólagos békeajánlat körül. Bizonyos forrásból származó hírek szerint a dublini német követ Tavistok angol lordnak német békeajánlatot nyújtott volna át. Az ügyet az angol alsóházban is tárgyalták. A külügyi államtitkár a hozzáintézett kérdésekre kijelentette, hogy Tavistok lord a kormány támogatása nélkül tett látogatást a német követnél. Különben a békeajánlatról szóló hírt német részről cáfolják.

Közkegyelmi rendelet Magyarországon. A Horthy Miklós jubileumával kapcsolatban Magyarországon széleskörű közkegyelmi rendelet jelent meg.

HIREK

Fontos tanácskozás volt a királyi palotában. II. Károly király Öfelsége elnökletével, a királyi tanácsosok a királyi palotában fontos értekezletet tartottak. Az értekezleten Gafencu külügyminiszter részletesen beszámolt a nemzetközi helyzetről és beszámolt tartott Románia külpolitikájáról. Tatarescu királyi tanácsos, miniszterelnök ismertette a helpolitikai helyzet fejlődését és hangoztatta, hogy a kormány az eddigi irányelvek és az eddigi szellem megtartásával fogja folytatni politikáját. Az értekezleten jelenlevők egyhanguan jóváhagyták a kormánynak külföldön folyó diplomáciai tevékenységét. Jóváhagyták továbbá a nemzetvédelem érdekében folytatott eddigi munkát és kimondták, hogy a nemzeti érdekek védelmére szolgáló tevékenységet erőteljesen tovább fogják folytatni.

Mihály nagyvajda látogatást tett az állami pénzverdében. Öfelsége, Mihály nagyvajda, egy ezredes és diáktársainak a kíséretében látogatást tett az állami pénzverdében. A nagyvajda megtekintette az összes üzemet. A látogatás végén nevét beírta a pénzverde aranykönyvébe.

Román főpapok a pápa előtt. Az olasz fővárosban tartzkodó, erdélyi görög katolikus főpapok, kihallgatáson jelentek meg XII. Pius pápa előtt. Egyidejűleg megjelentek a pápa előtt a római román kollégium tanárai és hallgatói, továbbá nagyon sokan a Rómában élő románok közül. A Szentatya a fogadás alkalmával beszédet tartott. Beszédében áldás formájában belső és külső békét kívánt Romániának.

Meghosszabbították az adóamnesztiát. Hivatalos intézkedéssel az adóamnesztiát március 15-ig meghosszabbították.

Uj bolgár követ Bucurestiben. Bulgária új bucurestii követe megérkezett Bucurestibe. Az új bolgár követ megérkezésekor a következő szavakat mondotta:

— Boldog vagyok, hogy Bulgáriát ebben a szép országban képviselhetem. Minden erőmmel azon leszek, hogy a két szomszéd nép baráti közeledését elősegítsem.

Országőrök látogatása Berlinben. Az országőr szervezet 11 vezetője németországi látogatásra utazott. Az országőrök berlini látogatása alkalmával Crucescu berlini román követ fogadást adott a román követségen. A fogadáson megjelent a Hitler ifjúsági szervezet több vezetője.

Román ujság méltatja Horthy kormányzó érdemeit. A Timpul című bucurestii ujság cikkben foglalkozott Horthy Miklós kormányzó országlásának huszéves évfordulójával. A bucurestii ujság cikke szerint Horthy kormányzó mindig a személyi érzések fölé tudott emelkedni és óvakodott minden meggondolatlan lépéstől és próbálkozástól. Így tudta megszerezni nemzetének szeretetét és a külföld tiszteletét.

Csak hunyadmegyei anyák kaphatják a szülési segélyt! A Cs. Lázár László-féle szülési segélyalappal kapcsolatban helyreigazító sorokat kaptunk. A levél a következőket tartalmazza:

„Tekintettel arra, hogy az általam kezelt Cs. Lázár László-féle szülési segélyalap csak a hunyadmegyei földműves anyák segélyezését szolgálja az alapító rendelkezése folytán, ezért a más megyékből érkező kéréseket nem áll módomban teljesíteni s valamennyinek visszautasító választ vagyok kénytelen adni. Ezzel a rengeteg levelezéssel sok a dolog és sok a költség, ezért arra kérem a szerkesztőseget, sziveskedjék a Magyar Népközelebb megjelenő számában feltűnő helyen, a februárban megjelent hirdetésre való hivatkozással olvasóközönségük tudomására hozni, hogy csak hunyadmegyeiek kaphatják a segélyt. Tisztelettel: Dr. Martonossy Györgyné.“

Munkában a parlament. Lapunk előző számában közöltük, hogy a parlament új ülőszakát megnyitották. A parlament megkezdte a tervbe vett törvényjavaslatok részletes tárgyalását.

Visszahívták a londoni orosz nagykövetet. A londoni orosz nagykövetet visszahívták állomáshelyéről. Kérdés, hogy a szovjetorosz nagykövet visszatér-e Londonba, vagy pedig helyettesíteni fogják. Külföldi vélemények szerint a londoni szovjet nagykövet helyét nem fogják betölteni.

Megalakult Bucurestiben a Magyar Népközség tagozata. Bucurestiben nagy közönség részvételével tartotta meg alakuló gyűlését a Magyar Népközség tagozata. Elnökül dr. Papp Béla orvost választották meg.

Cisar érsek a békéért imádkozott. XII. Pius pápa megválasztásának évfordulója alkalmával Cisar érsek a bucurestii római katolikus székesegyházban istentiszteletet tartott. Cisar érsek a szertartás közben hódoló beszédet mondott és a béke, egyetértés és igazság útján való haladásra hívta fel a népek figyelmét.

Az Egyesült Államokban több millióra rug a munkanélküliek száma. Az Északamerikai Egyesült Államok munkaügyi minisztériuma kimutatót tett közzé a munkanélküliek számáról. A kimutatás szerint az Északamerikai Egyesült Államokban 9 millió munkanélkülit tartanak nyilván. A munkanélküliek részére legutóbb kiutalt segély összege egymillió dollárt tett ki.

A titkok háza. A kaliforniai San Joséban van egy ház, amely legalább 150 szobából áll, van benne vagy 2000 ajtó és 10.000 ablak, 40 lépcsőház, 3 lift s mindez légmentesen el van a külvilágtól zárva. Tulajdonosa ugyanis, egy amerikai fegyvergyáros özvegye, spiritiszta volt, akinek a szellemek megjövendölték, hogy addig nem fog meghalni, amíg a házon építkezés folyik. Végül mégis meghalt, mielőtt ez a titokzatos építkezés befejeződött volna. Erről a furcsa, titokzatos házról és különö tulajdonosának életéről számol be a *Tolnai Világlapja* legújabb száma.

A mi kedves öreg templomaink.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Becses lapjának ezévi 2. számában olvastam az uzdiszentpéteri lelkes gyülekezet szép építómunkájáról. Ezzel kapcsolatosan az áll a közvéleményben, hogy „a templom a XVIII. századból való“, ami tehát azt jelentené, hogy az 1700-as és 1800-as évek közé eső időben épült volna. Ez azonban téves megállapítás. Amennyire egy 1928-ban megejtett vizsgálat alkalmával meghatározhattam, a templomnak az a fele, amelyik a torony mellett van, legalábbis 1200 körül, vagy még azelőtt épült s tehát a nagy mongol-tartárjárást, melynek a jövő esztendőben lesz hétszáz éves évfordulója, már átszenvedte. A templomnak csak a keleti fele épülhetett a XVIII. században, mert ez nem eredeti építés és 180 évesnél alig lehet több.

Megjegyzem még az „Uzdiszentpéter“ névről, hogy a közhit az említett Uzdi Péter nevű egykori pátronustól származtatja, aki 1600 után élt. A valóság az, hogy a falu eredeti neve Ozd volt. Azután pedig, hogy temploma felépült és Szent Péter apostol tiszteletére szenteltetett, a templom védőszentjének nevét is kapta. Így szerepel már 1305-ben és 1329-ben „Ozd földe Szentpéter“ vagy „Ozdszentpétör földe“ néven. Ilyen formán származtak régen az összes szentekről elnevezett helységek, csak legtöbb helyen a régebbi név kiveszett. A templom régisége azt mutatja, hogy Ozd földe már kezdetben jelentősebb hely volt, amit bizonyít az is, hogy 1332–1337 táján főesperességi székhely volt, melynek „ozdi főesperesség“ volt a neve. Egy oklevél 1360 körül pedig „ozdi

megyé“-ről, illetve ispánságról tesz említést.

Ezzel az esettel kapcsolatosan is fel kell hívunk a figyelmet arra a sajnálatos dologra, hogy minden templomujtást anélkül végeznek el, hogy az épületet szakértők láthatnák. Renoválás alkalmával lehet elvégezni olyan vizsgálatokat, amelyek máskor külön költségeket igényelnének, mint vakolatleverés, falbontás, stb. Az ilyen szakértői vizsgálat pontosan megállapíthatja egy-egy templom építési korát, értékét s azután nem kell többé találgatni, vagy tévesen magyarázni, hogy mikor épült és gondosan meg lehet őrizni a régi és értékes templomokat. A renoválások kötelező bejelentését az Erdélyi Református Egyházkerület már 12 évvel ezelőtt elrendelte, de mint ez az eset is mutatja, a rendeletet ma sem tartják be, holott a Püspökség ingyen biztosítja az egyházközségeknek az ilyen esetekben való vizsgálatot. Kérem tehát Szerkesztő urat, hogy a fenti helyreigazítás közreadásával szíveskedjék erre is nyomósan felhívni a figyelmet, mivel a tájékozatlanság miatt művelődésünk már eddig is felbecsülhetetlen károkat szenvedett.

Ha az öntudatos falvak is megkönnyítik a tudományos kutatók munkáját azáltal, hogy alkalmat adnak a régi templomok megvizsgálására, akkor hovatovább mind kevesebb lesz a sötétség, amely ma még legtöbb falu s így falusi népünk multját is fedi.

Remélve, hogy ezzel is szolgálhatam, vagyok Szerkesztő urnak tovább is mindenben kész hive:

Debreczeni László.

RÖVID HIREK

Uj bélyegeket bocsájt ki a pósta. A román pósta a nemzetvédelmi alap javára különleges póstabélyegeket hoz forgalomba. A bélyegek felárral kerülnek forgalomba és a felárat a nemzetvédelmi alap javára fordítják.

A kereskedők teljes nevüket kell, hogy kiirják cégtábláikra! A fennálló rendelkezések értelmében minden kereskedő köteles cégtáblájára teljes nevét kiírni. A rendelet pontos végrehajtását szigorúan fogják ellenőrizni.

Havazás volt Olaszországban. Évtizedek óta nem volt Olaszországban olyan nagy tél, mint az idén. Rómában és Róma vidékén március első hetében nagy hóvihár volt. Ezen a télen Róma vidékén háromszor havazott, ami a legritkább esetek közé tartozik.

Kisiklott a cernăuți gyorsvonat. A cernăuți gyorsvonatot Becelean mellett egy hirtelen kanyarodóban szerencsétlenség érte. A vonat három utolsó kocsija kisiklott. A mozdonyvezető a vonatot hirtelen lefékezte és így megakadályozta nagyobb szerencsétlenség keletkezését.

Szesztilalom Franciaországban. Franciaországban hetenként 3 napon nem szabad szesztartalmu italokat árusítani.

Száztizenhétéves ember halála. Craiovában 117 éves korában meghalt egy Paducel nevű ember. Paducelnek fogai és szemei most is teljesen épek voltak.

Vasúti szerencsétlenség Japánban. Japánban egy személyvonat 25 méter magas hidról lezuhant. A vonat 130 utasa meghalt.

Leégett a rónáci tanszer és butorgyár. Rónác, temesmegyei községben leégett a tanszer és butorárugyár. 50 munkás kenyér nélkül maradt.

Nagy vihar vonult át Bucovina felett. Bucovina felett két napig tartó vihar pusztított. A vihar fákat és telefonpóznákat döntött ki. Az autóbusz és vasúti közlekedésben nagy zavarok voltak.

Tűz volt Jigodin. Csikszögöd fürdőn tűz pusztított. A melegfürdő épülete teljesen leégett és a mellette lévő emeletes épület is részben a tűz áldozatául esett.

Nehéz dolog vigjátékot írni. Ismert nevű vigjátékiró humoristánk érdekes nyilatkozatát közli a *Déli*báb színházi hetilap legújabb száma.

TRANSILVÁNIA LEGJOBB MEZŐGAZDASÁGI
ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAPJA: A

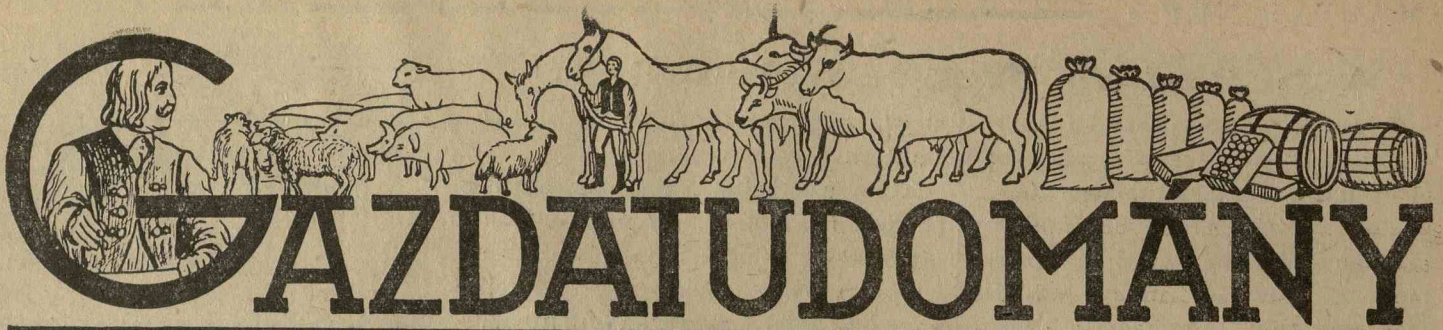
MEZOGAZDASÁGI SZEMLE

MUTATVÁNYSZÁMOT
INGYEN KÜLD A KIADÓHIVATAL

CLUJ (KOLCZSVÁR)
STR. BARON L. POP 5. SZÁM.

Előfizetési díja
egész évre csak

80 - lej

Mikor keltessünk ?

Minél nagyobb testű a tyúkfajta, annál lassabban fejlődik. A jelenleg csaknem divátját mult orpington fejlődési ideje közel 10—11 hónap. A vörös izlandié 7—8, a parlagié és a leghorné 5—6 hónap. Ha azt akarjuk, hogy őszig teljesen kifejlődjenek a csirkéink, a nehéz fajtát előbb kell keltetni, a könnyebbet lehet valamivel később is. A jól kitenyésztett törzsből való vörös izlandi, ha február végén, vagy március 20—25-ig kelt, kivételesen már szeptemberben, de októberben biztosan megkezdí a tojáást. Amikor novemberben és decemberben legmagasabb a tojás ára, már rendszeren és bőven tojik. Ha a könnyű fajtákkal ugyanezt az eredményt akarjuk elérni, akkor áprilisban keltessünk.

Ha azonban tulkorán keltetünk, megtörténik, hogy az ősz folyamán, körülbelül októberben a jércék erősebb vedlésnek indulnak. A vedlési idő alatt abba-hagyják a tojáást, kissé leromlanak és gyakran több hétbe, esetleg egy vagy másfél hónapba kerül, míg újra tojni kezdenek. Azt az időt, amikor legjobb ára van a tojásnak, ezáltal elmulasztjuk.

A késői, nyári kelésű csirkét semmiesetre tenyész-anyagnak vagy tojónak nem szabad használni, az csak husra való, eladásra jó. Korai rántani való csirkét, amelynek természetesen mindig nagyon jó ára van, minél előbb keltessünk, hogy a később piacra kerülő nagy csirketőmeget megelőzzük és csirkéinkért jó árat kapjunk.

Készítsünk melegágyi takarókat!

A melegágyban való palánta nevelés sikere nagymértékben függ attól, hogy milyen melegágyi takarókat alkalmazunk? A leggondosabb munkát és a legszakoszerűbb ápolást is tönkreteszi, ha nem rendelkezünk megfelelő melegágyi takarókkal. Ilyen takarókat a növények megvédésére különféle anyagokból készíthetünk.

Leggyakrabban a zsupszalmával cukorspárga kötéssel készített takarókat használják, mert ez az anyag mindenütt könnyen beszerezhető. A zsupszalmából, olajozott spárgából készített takaró igen meleg, kitűnően védi a melegágyat, de legfeljebb 2—3 évi élettartamu. A nedvességtől nem lehet megvédeni, a szalma elázik és a spárga szétfoszlik. Jóval tartósabbak a gyékénytakarók, melyeket hentesek és fuvarosok használnak kocsik befedésére. Ezek ebben az állapotban nagyon vékonyak (egyrétűek) és nem

védenek eléggé. Kettőt-hármat összevarrva azonban a szalmatakaróval egyenértékűek és igen tartósak, mert a gyékény nehezen rothad és más romlékony idegen anyagot ezek a takarók nem tartalmaznak. A gyékénytakaró igen könnyű s vele a munka egyszerűbb, mint a szalmatakaróval. Pótanyagnak fel lehetne használni a kukoricaszárat is, ha elég vékony s így többrétűen köthető és száraz levelek még rajta vannak. Alapdrótnak 1—2 milliméteres ónozott huzált használjunk. Erre fektessük a marokkal átfogható mennyiségű kukoricaszárat, melyeket vékony, hajlítható, de szintén ónozott dróttal egyszerűen reáfűzünk az alapra. Ugyanigy használható a kender vagy len szár is, melyet más célra valamely hiba miatt felhasználni nem lehet. A drótalapra náddal is köthetünk takarót, amelyeket nagyszerűen lehet felhasználni más célra is.

Nagy vasúti és vízumkedvezmény-nyel lehet Budapestre utazni. Az O. M. G. E. az idén március hó 30-tól április 7-ig rendezi meg szokásos mezőgazdasági kiállítását és tenyész-állatvásárját Budapesten. Ez alkalmából úgy a C. F. R., mint a M. Á. V. jelentős utazási kedvezményeket engedélyezett. A menetjegyirodákban 200 lejért váltható utazási igazolvány alapján u. i. a Romániában március hó 24. és április 7. között váltott egész jeggyel 50%-os személyvonati jegyár kedvezménnyel lehet visszautazni március 30-tól április 13-ig. A M. Á. V. vonalain bármely határ-állomástól Budapestre március 24-én 0 órától április 7-én déli 22 óráig és Budapestről vissza, illetve tovább bármely határállomásig március 30-án 16 órától április 13-án 24 óráig 50%-os kedvezménnyel lehet utazni, bármely kocsiosztályon. Az utazás odautazásnál 24 órára, visszautazásnál tetszésszerű időre egyszer megszakítható, azonban csak az utazási kedvezmény érvényességének időhatárában belül.

Most időszerű a gyümölcsfák kártevői ellen való védekezés. Az EMGE Irodalmi Szakosztályának kiadásában a Gyümölcsfák kártevői címen, Török Bálint EMGE igazgató tollából egy füzet jelent meg, mely egy éven belül már a második kiadás. E füzet a kerttulajdonosok és a gyümölcsstermelők számára nélkülözhetetlen utmutató a gyümölcsfák kártevői ellen való védekezés terén. A hézagpótló könyv első kiadása egy év alatt elkelt. A második lényegesen bővített kiadás, terjedelme csaknem kétszerese az elsőnek. A könyv az EMGE gazdaköri könyvtársorozatának a 2. számú kötete. A több, mint 100 kártevő fejlődését és az okozott kárt magyarázó ábrával díszített könyv, külön fejezetekben ismerteti a gyökér-, törzs- és ágpusztító, a galyakon kívül élősködő levél, virág és terméspusztító kártevőket. Részletes utmutatást nyújt az ellenük való

védekezésről. A tudományos alapon, népies modorban megírt könyv ára a közönséges postai portóval együtt 15 lej. Megrendelhető az EMGE-nél Cluj, Str. Regalá 16. szám alatt, a füzet árának egyidejűleg való beküldése mellett.

Fejezzük be a gyümölcsfák rügyfakadás előtti metszését!

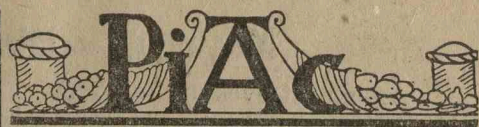
Az időjárás most már gyorsan kezd melegedni és ezért a rügyfakadás előtti metszést sürgősen el kell végezni. Az átoltásra szánt ágak ifjításával nem kell sietni, mert azt leg-helyesebb közvetlenül azelőtt elvégezni, mikor az átoltást végezzük. Ha azonban az idős fákat átoltás nélkül akarjuk megifjítani, sürgősen le kell vágni az ágakat, mert ha a meleg időjárás következtében a nedvkeri-gés megindult, a sebek nagyon sok nedvet bocsájtanak ki és ez a fára nézve nagy tápanyagvesztéssel jár.

Sürgősen vessük el a zöldhagymának szánt hagymamagot.

A hagyma kétéves növény, vagyis első évben nem hoz magot, hanem a kiültetés második évében virágozik és ekkor terem magot. A zöldhagymát olyan módon szokták legkoráb-

ban nyerni, hogy a hagymafejeket tavasszal kiültetik és nem várják meg, hogy kimagvazzanak, hanem a szárazakat zöldhagymának használják fel. Ez ugyan elég jóízű zöldhagymát szokott adni, azonban sokkal helyesebb, ha a zöldhagymát magról neveljük. Amint a hó elment, azonnal vessük el a hagymamagot 15 centiméter sortávolságra. Az ilyen módon kivetett hagymamagból nagyon jóízű zöldhagyma fejlődik nyár elejére.

Szabályozni fogják a nem közszükségleti cikkek árait is!

A gazdasági élet szabályozása céljából a kormány már régebben szabályozta a közszükségleti cikkek árát. Tekintettel arra, hogy egyéb cikkek árában is indokolatlan ár-emelkedés tapasztalható, a kormány új rendeletet bocsájtott ki. Az intézkedés szabályozza azoknak az áruk-nak a termelését és forgalomba való hozatalát, amelyek nem minősíthetők közszükségleti cikkeknek. Az uzsora törvénynek a közszükségleti cikkekre vonatkozó intézkedései továbbra is érvényben maradnak.

Drágul a bor!

A bor árában drágulás tapasztalható. A könnyű asztali borok literenként általában egy lejjel, a peccsenyeborok literenként 2 lejjel drágultak. A bor árának drágulása a termelők-nél is érezteti hatását. A kereskedők általában nagy érdeklődést mutatnak a bortermelők készletei iránt.

Allatárak Odorhein.

Hizott ökör 20—22, növendékmárha 16—20, javított vágómarha 14—19 lej élősúlyban kilónként. Kővér disznó 36—38, sonkasüldő 30—34 lej élősúlyban kilónként. Malacozó koca 3000—5000, rideg koca 2000—2500, választott malac 400—600 lej darabonként.

Terményárak Clujon.

Búza 530, árpa 470, zab 550, kukorica 410, fehérpaszuly 1750, lóheremag 3600, lucernamag 5500 lej mázsánként.

Bőrarak Tg.-Mureşon.

Marhabőr 42, szopóborju bőr 85 lej kilónként. Lóbőr 4—500, báránybőr 60 lej darabja.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle „Solvo” pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfuvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 Lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Milyen gyarmatai voltak Németországnak a világháború előtt?

Az elmúlt években sokszor esett szó az egykori német gyarmatokról. Amióta Németország felfegyverkezett, a német államférfiak egyre gyakrabban kezdték emlegetni a német gyarmatok ügyét. Hitler kancellár maga nem egyszer kijelentette, hogy Németország nem mondott le gyarmatairól és feltétlenül számít azok visszaszerzésére. Amde ezeket a gyarmatokat a világháború után Anglia és Franciaország kapták meg. Érthető tehát, hogy a német követelések nem találtak lelkes fogadtatásra az angoloknál és franciáknál. Az angol és francia vezetők határozottan kimondták, hogy a német gyarmatok visszaadásáról szó sem lehet.

Pedig tulajdonképpen nem nagy területről van szó. A német gyarmatbirodalom sokkal kisebb volt, mint az angol, vagy francia. A német gyarmatok sem értékben, sem területi nagyságban nem versenyezhettek a mellettük lévő angol és francia gyarmatokkal. Ennek az volt az oka, hogy a németek sokkal később indultak el gyarmati hódításokra, mint az angolok és a franciák.

A németek azért nem hódíthattak idegen világ-részekben, mert hiányzott a nemzeti egységük. Száz évvel ezelőtt még nem volt Németország. A németek 39 kisebb-nagyobb független államban éltek. Ezek közül nevezetesebbek voltak: Poroszország, Szászország, Bajorország, Ausztria, Württemberg, Baden, Hessen stb. A sok német állam uralkodói természetesen mind meg akarták tartani trónjaikat s ezért államaik fenntartására törekedtek. A német hazafiak azonban érezték, hogy a német nép fejlődését csak úgy lehet biztosítani, ha az összes német államok összeolvadnak és egyetlen nagy Németországot alkotnak. Sokáig küzdöttek a német nemzeti egységért. A küzdelem azért volt nehéz, mert a vezetésért két német állam versenyzett: Ausztria és Poroszország. Végül Poroszország felülkerekedett és a német egységet megvalósította. 1871-ben, ezelőtt 69 esztendővel kikiáltották a német császárságot. Ettől kezdve lehet egységes Németországról beszélni. Ebben a császári Németországban most már csak egy akarat volt s ezáltal Németország ereje megnövekedett.

Az egységes Németország jó pár esztendeig még nem érdeklődött a gyarmati kérdés iránt. Csak akkor kezdett erre gondolni, mikor egyes német kereskedő-társaságok már szerződést kötöttek afrikai törzsfőnökökkel.

Ezelőtt mintegy 50 esztendővel indultak meg a német gyarmatok szerzésére. Kissé megkéstek az angolok és franciákhoz képest. A különböző világ-részek nagy területeit már ekkor más népek foglalták el. Csupán Afrika egyes részei voltak még szabadok. De ezekért is megindult már az európai hatal-

mak versengése. A németeknek tehát nem volt könnyű gyarmatokat szerezni.

Mégis pár évtized alatt szép eredményeket értek el. Afrikának a középső és déli részeiben sikerült lábukat megvetniök. A német gyarmatok legnagyobbika Délkelet-Afrikában volt, a Tanganyika és a tengerpart között. Itt mintegy 950.000 négyzetkilométer terület volt a német birtok, majdnem 7 millió lakóssal.

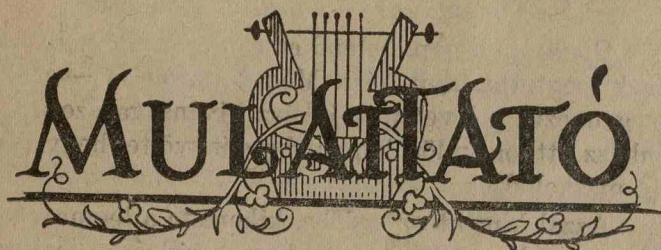
De az angolok eleitől kezdve nagy bosszúsággal nézték a németek térfoglalását, mert ez a német gyarmat két angol gyarmat közé ékelődött. A többi afrikai német gyarmat is vagy francia, vagy angol érdekeket sértett. Így volt ez Togo, Kamerun és Német Délnyugat Afrikával is. A németek azonban mindenképpen meg akarták tartani gyarmataikat, sőt azokat nagyobbítani szerették volna. Ezért erősítették a német hajóhadat és a német hadsereget. A gyarmatokon kávé, dohány és gyapot ültetvényeket alapítottak. Vasutakat építettek és egyre több gyarmatost telepítettek le.

A világháború kitörésének pillanatában Németország afrikai gyarmatainak nagysága kétmillió hétszáz ezer négyzetkilométer volt. Ezen a területen mintegy 14 millió lakós élt. A német gyarmatbirodalom területe ötször nagyobb volt, mint a német anyaország.

A világháború után a versaillesi békeszerződés Németország valamennyi gyarmatát elvette. Népszövetségi határozattal a volt afrikai német gyarmatokat az angolok, franciák és belgák vették birtokukba. Kamerun és Togo gyarmatokon Franciaország és Anglia osztozkodtak. Ugyancsak Anglia kapta a Német Délkelet Afrika legnagyobb részét is. Délnyugat Afrikát az angol vezetés alatt álló Délafrikai Egyesült Államokhoz csatolták. Az osztozkodásnál Belgium is kapott 54 ezer négyzetkilométernyi területet.

Mikor a németek pár évvel ezelőtt emlegetni kezdték a gyarmatok visszaadását, követelésük természetesen Angliát érintette leginkább. Anglia ugyanis az egykori német gyarmatoknak több, mint felét vette birtokába. Ebből érthető tiltakozása a német követelésekkel szemben. A mostani világháború fogja eldönteni, milyen lesz e gyarmatok további sorsa.

Az afrikai gyarmatokon kívül Németországnak még bizonyos messzefekvő szigetek voltak a birtokában a háború előtt. E szigetek nagyrésze azonban csekély értéket képviselt. Mintegy 15 ezer tengeri mértföld távolságra feküdtek az anyaországtól. Nagyságra nézve körülbelül akkora területet képviseltek, mint Románia. A világháború után Anglia és Japán osztozkodtak rajta.

MULATNÓ

Itt lesz a tavasz.

Édes Istenem,
Mikor lesz tavasz?
Nem ragyog a nap,
Szél fú és havaz.
Félve néz az égre
A szép ibolyácska,
Kék szeme csupa könny,
Fagyos a ruhája.

Csak ne féljeteK,
Jön már a tavasz,
Már a félszeme
Most is sugaras.
S ha mindakét szemét
Kinyitja majd holnap,
Az ibolyácskák is
Reánk mosolyognak.

Gyökössy Endre.

Az árkotugró székely legényke.

Ugy mesélik a havasok tövében lakó emberek, hogy a Hargita alján van egy rét, s ezen a réten azért olyan selymes a fű, azért olyan szép kék a ne-felejts, mert a tündérek gondozzák. Holdvilágos éjféleken odajárnak mulatni. Körbe-karikába fogózkodnak s pókháló selyem ruhájukban hajlanak, hajladoznak a muzsikára. Táncolnak és énekelnek. Ám az első kakasszóra úgy szétrebbenek, mintha ott sem lettek volna. Kőd előttem, köd utánam, eltűnnek a tündérlányok.

De ezt csak azok mondják, akik hisznek a mesékben, meg a tündérekben. Már az öreg juhász, aki gyakran legeltette juhait a selyemfüvű réten, azt mondja:

— Igaz, igaz, szoktak ott táncolni és énekelni a selyemréten, meg az erdő tisztásán is, de nem tündérek, hanem a közeli falukból az eprésző lányok.

Nem volt ennek az öreg juhásznak sem felesége, sem gyermeke. Egy kis bojtárgyereket tartott magánál. Az is úgy került hozzá véletlenül. Egy árokparton találta. Először azt hitte, valami rongycsomó. Csak mikor a kuttyája megugatta, ment közelebb hozzá. Biz nem rongycsomó volt, hanem egy édesdeden szendergő gyermek. Tiszta csuda, hogy valami kőborló vad szét nem tépte.

— Má akárki pogány lelke tette is ide, — mormolta a juhász, — én itt nem hagyom. A tarisznyájába rakta s úgy vitte haza.

Az biztos, hogy a juhász sem dajkaságot, sem dedósságot nem tanult, de azért az Isten segítségével mégis csak lábba állította a gyermeket. Nőtt-növekedett s erős lett, mint egy kis vasgyuró. S nem hiába, hogy az árokparton találták, nem kerülhetett utjába olyan árok, hogy azon át ne ugrott volna. S ha mesét mondott a vén juhász a gyerekeknek a tündérekéről, meg az óriásokról, az hallgatta nagy csudálkozással, még a száját is nyitva felejtette. S amilyen esze volt, szóról szóra el is mondta.

A juhász nemcsak a falatját osztotta meg a gyermekkel, hanem a tudományát is — már amiben jár-tas volt. Megtanította számolni, hogy kell taplóval meg kovával tüzet csiholni, pulickát főzni, sajtot, zsendicét készíteni, meg más miegyébre, ami előadja magát.

Csak imádkozni nem tanította meg. De csak azért, mert imádkozni ő sem tudott. Érezte ugyan, hogy a forrás, a patak, a hajnal, az erdő, a fák, a csillagok mind mondanak neki valamit a szentséges titokból. Ő válaszol is ezekre csak nem szavakkal.

A kis bojtár sem tanult hát meg szavakkal imádkozni. De, mert ő is érezte, hogy a jó Isten mindig vele van, akármerre jár vigyáz a juhokra, az erdőre, az öreg juhászra, meg ő rá is, szerette volna azt a vigyázást megköszönni. S ha nem tudott imádkozni, hogy köszönte meg? Ugy, ahogy tudta. Amikor a jó Istenre gondolt, átugrott mindig egy árkon.

Ez volt az ő imádsága...

* * *

A jó Isten nem mosolyogta le a jámbor lélek alázatát. Nem, nem mosolyogta le, hanem feljegyezte magának a tiszta szándékot. S a jó Isten nem felejt.

* * *

Telt-múlt az idő. Legénysorba került a kis bojtár. A vén juhász még vénebb lett. Fehér lett a haja, mint a hó. A legényt mind biztatta, hogy házasodjék meg. Mégis csak az az igazi élet, ha asszony s gyerekek vannak a háznál. A legény nem is mondott ellent. Épp csak az volt a baj, hogy a faluba nem ment le, a havasokon meg nem járnak olyan sűrűn a lányok, csak olyankor, ha az eper érik, vagy gombát lehet szedni, meg málnát.

Egy nap ismét az erdő alján legeltette a juhait a legény. Egyszer csak arra lesz figyelmes, hogy valami kacagás hallatszik ki az erdőből, majd ének.

— De már ezt megnézem, kik, mik énekelnek és kacagnak az erdőben? — gondolta magában, s nagy óvatosan beljebb és beljebb lopakodott a fák között.

Hát csak látja, hogy lányok irednek-forognak az erdő egyik tisztásán. Körbe fogóznak, úgy énekelnek, cicáznak. Lányok voltak igaz, de nem tündérek, ha-

nem eprésző lányok a közeli falukból. Számra éppen tizenketten. De egyik szebb, mint a másik. A legénynek elkáprázott a szeme. Hej! ha ezek közül választhatna ő magának feleséget. Szébbek a tündérek sem lehetnek, mint ezek itt tizenketten. A lányok eprésző kosara ott volt lerakva éppen az alatt a fa alatt, ahol ő állott. Nosza, fogja az egyik kosarat s kivesz belőle egy piros fejkendőt. Villant a piros kendő, észrevette a gazdája és elsikította magát:

— A piros kendőm! jaj a piros kendőm! A többiek megijedtek, felkapták hirtelen a kosaraikat és szétrebbentek. Csak egy szép barna leány maradt ott, a kendő gazdája. Mind kérlette a legényt, hogy adja vissza a piros kendőjét, mert a mostohája világga kergeti, ha kendő nélkül megy haza. Így is mindig üti-veri, ok nélkül is. Hátha még most elveszti a kendőjét, éppen nem lesz maradása.

— Tudod mit — mondta a legény. — Ne is menj vissza a mostohához. — Azért mondta, mert erősen megtetszett neki a leány. — Én éppen egy ilyen ügyes, takaros leányt keresek feleségül. Ha van hozám hajlandóságod, paphoz megyünk és összeesküszünk.

Szép szál legény volt a juhászlegény, nem kéréte magát soká a lány, hanem „igent“ mondott.

Elmentek a paphoz, összeesküdtek, s éltek szegényembermódra, egyszerűen, de megelégedetten.

A jó Isten megáldotta őket gyermekekkel. De akárhány gyermekük volt, sohasem zúgolódtak a szegénység miatt. Egyetértésben, jó békességben éltek.

Mikor már annyi gyerekük volt, hogy hirtelen számukat sem tudták, akkor sem panaszkodtak, sem az asszony sem, az ember. Csak törték a fejüket, hogy tudnának segíteni magukon. A juhásznak támadt egy okos gondolata. Levelet fog küldeni a jó Istennek. Megírja, hogy ők jó békességben élnek, nem is panaszkodnak, csak éppen arra kéri, hogy csizmáskát, ruhát, meg ennivalót küldene a gyermekeknek.

De hogy iskolába nem járt, nem tudott írni. Elment hát a paphoz, hogy írjon neki egy szép kérést levelet, kérjen benne csizmát, meg ennivalót a gyermekeknek, mivel ő olyan szegény, mint a templom egere, a gyermekeknek meg kell enni adni s ruha, csizma is kéne rájuk.

Megírja a pap a levelet s kérdi, hogy kinek címezze meg?

— Cimezze ilyenössen Isten Öszentfelségének, tiszteletős uram — mondta a juhász.

— De aztán hogy küldi el, jó ember?

— Maj tudom én! — válaszolt a juhász.

Gondolja a pap, bolond ez a juhász. De már azért csak megtette, amit kért. Még kopertát is vett elő s megcimezte a levelet, a juhász kívánsága szerint. A juhász otthon külön is papirba göngyöltte, hogy össze ne piszkolódjék.

Azzal kiment az erdőbe, kikereste a legmagasabb fát, a levelet feltűzte egy hosszú pálcára, ügyesen felkötözte a fa hegyére. Gondolta, a jó Isten ott majd észreveszi és elolvassa.

S a jó Isten, aki mindent lát, látja a rosszat, de látja a jószándékot is, észrevette csakugyan a szegény juhász levelét. Olvassa, olvassa... S ahogyan olvassa, eszébe jut az egykori árkotugró székely legényke jámbor alázata.

— Nem felejtett el, — mondta a jó Isten az angyaloknak, akik körülötte voltak — ez a gyermek volt az, aki mindennap átugrott értem egy árkot. Ez volt a jámbor léleknek az imádsága. S akár nem is kellett mondani, de mindenki tudta, hogy a szegény ember kérése meghallgatásra talált.

A földi emberek nem tudják, hogy mi miért történik. Annak az országnak a királya sem tudta, hogy miért álmódja ő, hogy nankeltével menien ebbe s ebbe az erdőbe vadászni. Csak mert így álmódta, hát udvari népével együtt felkerekedett másnap és vadászatra indult. No, ha a király ott vadászott, udvari emberei észre is vették a fa tetején azt a furcsa valamit s mondták a királynak is.

— Várjatok csak — mondta a király — majd én lelövöm onnan. S amilyen jó lövő volt, el is találta. Épp a lábai elé hullott a levél. Felveszi, olvassa. Eszébe jutott az álma. S megértette, hogy a Fentvaló ő általa akarja megjutalmazni a sokgyermekes szegény embert.

Hazamennek s minden jófélét, ennivalót, ruhát, csizmát a gyereknépnek összecsomagoltat a király és szekerre teszi s meghagyja a szolgáltnak, hogy vigyék el a szegény embernek. S ha a juhász kérdi, hogy ki küldte, mondják, hogy a jó Isten. Ugy is tettek a szolgálak. Hej! volt öröm a szegény ember házában! Minden gyermeknek jutott ennivaló, de még ruha és csizma is.

A juhász örömeiben a selyemrétre hajtotta a juhait, s útközben, ugy, mint régen, ahány árkot talált, mind átugrotta. Mivel gyermekkorában senki sem tanította meg imádkozni, nem tudta szavakkal kifejezni magát, hát így köszönte meg a jó Istennek hozzávaló jóságát.

László Marcella.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete s

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar kötelesség
biztosítását ide átnadni!

ÁPRÓSAĞOK ÁDOMÁK

Az északi vidékek mindenese állata.

Lapunk mai számának képes mellékletében kedves képet közlünk. Egy lapp apát és gyermekét mutatjuk be rénszarvassal. A rénszarvasról ismert dolog, hogy az északi vidékeknek leghasznosabb állata. Most a háboruban is kitünően beválik. A rénszarvas teje zablisztal keverve rendkívül tápláló és egészséges eledel. Húsát, bőrét és belső szerveit kitünően fel lehet használni hasznos cellokra. A rénszarvas, mint igavonó állat is megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a finn nausereknek, mert olyan alkotású a csülke, hogy nagy hiban is jól tud járni. Rendkívül kitartó és igénytelen. Napokon át húzza a hadiszerekkel, a kis agyukkal és geptegyverekkel megrakott szanokat. Az élelmiszerutánpótlást a finnek csaknem mindenütt rénszarvasok által vontatott szanok segítségével bonyolítják le. A rénszarvas táplálékát télen szarvával és csülkeivel a hó alól kaparja ki. Északon ugyanis rendkívül buja növesű mohaparna fedi a talajt. Ez a moha és a meg ennel is gyengébb tápértékű zuzmó a rénszarvas kedvenc tápláléka. Van azonban a rénszarvas meghonosításának egy nagy akadálya, hogy tudniuk a rénszarvassal való banasmód rendkívül nagy szakértelmet kíván. A rénszarvas ugyanis makacs és szeszélyes állat — mint a bivaly. Csak olyan ember tud a rénszarvassal banni, aki természetét és szokásait alaposan ismeri. Ezért Finnországban is a rénszarvasokat csaknem kizárólag a lappok gondozzák, mert a lapp nép élete teljesen össze van forrva a rénszarvas tenyésztésével. Érdekes, hogy amikor az északamerikai Alaszkában meg akarták honosítani a rénszarvast, évekig semmi eredményt sem tudtak elérni, mert nem tudtak megbirkózni a rénszarvas makacsságával és kiszámíthatatlan természetével. Végül is az amerikai kormány

lappokat hozatott Alaszkába és ezek néhány év alatt megtanították a telepeket arra, hogy miképpen kell banni a rénszarvassal. A finn kormány egyébként most a háboruban is mindent megtesz, hogy a rénszarvas állományt kimélje és védje. A svéd határ közelében tízezer rénszarvast gyűjtöttek össze, hogy minden eshetőséggel számolva, ez az állomány megmaradjon és csak végszükség esetén szolgáljon élelmezés céljaira.

A hegedükészítés nagy titka.

A világ legjobb hegedűt Stradivarius olasz hegedükészítő mester készítette. A Stradivarius által készített hegedűből nagyon kevés maradt meg és ma egy valódi Stradivarius hegedű egész vagyona kerül. Hír szerint, egy Ridderhof nevű holland hegedükészítőnek sikerült megfejteni a titkot, hogy a Stradivarius módszer szerint készült hegedűnek miért van olyan jó hangja? A holland hegedükészítő mester azt állítja, hogy minden hegedűnek, amit Stradivarius módszere szerint készítenek, mindaddig valódi Stradivarius hangja van, amíg be nem lakkozzák. A lakkozás után a hegedű elveszti szép hangját és fátyolozott hangává változik. Hosszu ideig kell aztán játszani a hegedűn, hogy visszanyerje azt az eredeti szép hangját, amely a lakkozás előtt volt. Ridderhofnak sikerült olyan lakkfestéket előállítania, amely nem rongja a hegedű hangját. Szakértők kipróbálták a holland hegedükészítő mester módszere szerint készült és lakkozott hegedűt. Megállapították, hogy az új lakkfestékekkel készült hegedűnek valóban olyan hangjuk van, mint az eredeti Stradivarius hegedűnek.

Magyarországon mind nagyobb súlyt fektetnek a krumplifogyasztásra!

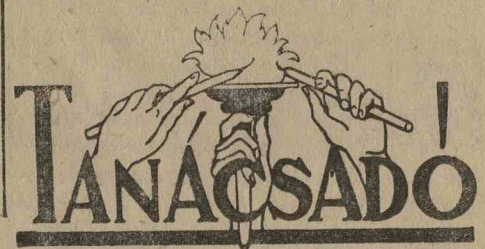
Sokszor irtunk lapunkban a krumpli sokoldalú felhasználhatóságáról. Közöltük, hogy nálunk a krumplit nem részesítik olyan megbecsülésben, mint a nyugati államokban. Ujabbán a krumplifogyasztás jó szokása rohamosan terjed. Közép-Eu-

rópa és Kelet-Európa felé is. Ennek legfőbb oka, hogy a krumpli egyik legolcsóbb kenyérpótló növényünk. Magyarországon néhány év óta nagy mozgalom folyik a krumplitermelés fellendítése érdekében. Hogy ennek milyen szép eredménye van, jellemzően néhány számadatot közlünk. Magyarországon évente több, mint félmillió holdon termelnek krumplit. Magyarország évi vetőgumó szükséglete 5 és félmillió mázsa. Budapest lakossága évente tízezer vasúti kocsit krumplit fogyaszt el.

A jó gondolatolvasó.

— Hát eltalálta gondolataidat a gondolatolvasó?

— Ugylátszik igen, mert előre elkérte a gondolatolvasás díját.

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorúlnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellekeljenek 20 lej (orvosi tanácsokért 30 lej), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül meg külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Sz. S. Ol. A levelében közölt tényállás alapján a következőket tanácsoljuk. Az állomás főnökségénél érdeklődj meg, hogy mibe kerül a malomkő szállítási díja? Lehetetlenségnek tartjuk, hogy a kő szállítási díja 2025 lej lett volna. Az állomásfőnökség, illetőleg a raktár vezetősége feljegyzései alapján meg tudja Önnek mondani a szállítási díjat. Egyébként, ha utánvétellel rendelte a követ, az utánvétele-

zési díjban feltétlenül benne kellett, hogy legyen a szállítási díj is, mert különben nem adták volna ki Önnek az árut. Lépjön fel határozottan és ha szükséges vegyen igénybe ügyvédi segítséget is, mert valami tévedésről van szó, ami az Ön kárára történt.

K. F. Goganvarolea. A levelében jelzett kérdésre a következőket írjuk. A disznó husán valóban megérik, ha táplálására erősszagú takarmányt használnak. Így például általánosan ismert dolog, hogy olyan vidékeken, ahol a disznókat halhussal hizlalják, a disznóhúsnak, szalonnának és zsirnak halszaga és íze van. A savóval hizlalt disznó husán is érzik kissé a savó íze, különösen, hogyha a savó júhtejből származott. Ez esetben egészen enyhén, — de határozottan állítjuk, — hogy nem kellemetlen formában a disznóhús és az egyéb disznóból származó termékeknek nagyon enyhe faggyuizük van. Ez az íz azonban főzés, sütés alkalmával csaknem teljesen eltűnik. Az elmondottak vonatkoznak arra az esetre, ha a disznó a levágás napjáig él savómentes esésében. Hogyha azonban a disznó két-három hétig, vagy pláne, mint Ön írja, négy-öt hétig savómentes esésben élt, a savó után jelentkező kellemetlen ízt teljesen elveszíti. Megnyugtató tehát, hogy a levelében jelzett általános felfogás, hogy a savón tartott disznó hús és szaga büdös, csak abban az értelemben állja meg helyét, amint azt fentebb előadtuk. Különben a disznó levágása alkalmával erről meg fognak győződni.

D. F. A Szent-Györgyi, magyar tudós által felfedezett C-vitamin nemcsak növényekben található. Így például a neves kutató legelőször állati mellékveséből állította elő a C-vitamint. A csikagói vágóhidon sikerült neki annyi állati mellékveséhez jutnia, hogy néhány gramm tiszta C-vitamint állított elő. Ma már kiderült éppen Szent-Györgyi kutatásai alapján, hogy a paprika egyik legjobb C-vitamin forrás. Kétezer kiló érett zöldpaprikából félkiló C-vitamint lehet nyerni. Sok C-vitamint tartalmaznak a citrom, narancs, rózsabogyó. A C-vitamin mindenféle tavaszi betegség megelőzésének legbiztosabb szere.

K. S. Oena de sus. Lakóhelyének nevét nehezen tudtuk kiolvasni. Kérjük a jövőben írja világosabban. Tavaszbuza vetőmag ügyében forduljon az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesülethez. Ott nyilván vannak tartva az összes termelők és a legjobb fajta magokat szerezheti be. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület címe Cluj, Strada Regala 16. sz.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Az alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

B. K. Gheorgheni, G. P. Tarcaia, D. S. Grindeni, V. J. Galaia, G. F. Atid.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Megbízottaink tovább folytatják hátralekos előfizetőink felkeresését és pedig az előző számainkban között meggyekben, illetőleg járásokban. Szükségesnek tartjuk közölni azt, hogy Török István megbízottunk bevégezte az említett útját és a közeli hetekben Brassó, Fogaras, Nagykovács és Szécheny megyékben levő előfizetőinket keresi fel. Felkérjük azon előfizetőinket, akik hátralekosan vannak, hogy megbízottainknak szabályszerű nyugta ellenében fizessék ki a feltüntetett összeget. Ugyancsak figyelemztetjük azokat, akikhez az utóbbi hetekben posta utalványon felszólítást küldtünk, illetve küldünk közelebről, hogy az utalványon feltüntetett összeget küldjék be kiadóhivatalunkhoz, mert ha ezt rövid idő alatt nem teszik meg, a lapküldést kénytelenek leszünk részükre megszüntetni.

Olvasókör. Satu-Nou. Naptárt azért nem küldtünk címükre, mert mult év végéig 150 lej hátralekos van. Kérjük ezen összeget beküldeni, hogy a naptárt elküldhessük.

B. M. Bucuresti. Új házas voltát kérjük szíveskedjék lelkész által igazolni, mert csak ez esetben küldhetjük a lapot egy évig ingyen.

Sz. I. Carasova. A naptárt mult év december 27-én és f. év február 16-án, tehát már kétszer elküldöttük címére. Szíveskedjék a postán érdeklődni, hogy mi történt a naptárokkal és azok miért nem jutottak birtokába.

M. J. Jeica No. 87. Előfizetése a beküldött 155 lejjel mult év végéig rendben van. A naptárt még december 18-án elküldtük címére.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Id. U. Gy. 150 (1940-re), N. Gy. Dealul 300, Sz. I. Patal 150 (naptár 2-szor is elküldve), **Satulungról:** B. S. A. 150, 1939-re és ifj. T. M. 150 (1941. febr. 1-ig), ifj. K. J. Triteni de sus 150, L. J. Hatuica 150, N. A. Chileni 150, ifj. F. J. Cipau 75, P. A. Sicolod 150, F. I. Baia de Cris 150, Cs. Zs. Mihaileni 150, id. L. F. Telechiu előfizetése 1939. dec. 31-ig van rendben, ifj. S. J. Vad 155, P. J. Matiseni 90 (1940. apr. 1-ig), V. D. D. Cetatua 68 (1939-re), B. I. Bicaz 155, T. L. Dragsina 150, L. K.

Baia de Cris 150, Sz. S. Vorumlac 170, id. D. D. Nistru 155, G. J. Noul Roman 150, N. M. Crizbav 150, G. J. Aita Seaca 85, A. G. Monora 155, L. L. Mihaileni 155, ifj. K. I. Daia 150, B. A. Salasuri 150, P. Zs. és T. Zs. Culciul Mare 150—150, P. A. Micula 150, K. K-né Azuga 150, O. D. Siculeni 150, L. L. Aita Media 155, L. S. Aita Mare 150, M. S. Omor 150, özv. J. D-né Beius 150, Sz. L. Oar 155, L. J. Aradgai 155, D. J. Crizbav 150, F. V. Covasna 150, M. V. Zalan 155, K. F. Fantanița 150, és H. S. Baia Mare 150 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelígs leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyanígy az érdeklődésre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Figyelem! Mielőtt régi cséplőjén tudna, esetleg ujat venne, csereüzlet érdekében régi gép leírása mellett közölje elhatározását „Csereüzlet” jelígre a kiadóba.

Intelligens úrinő házvezetőnői állást keres, lehetőleg plébánián. Levelek „Március 15” jelígre a kiadóba.

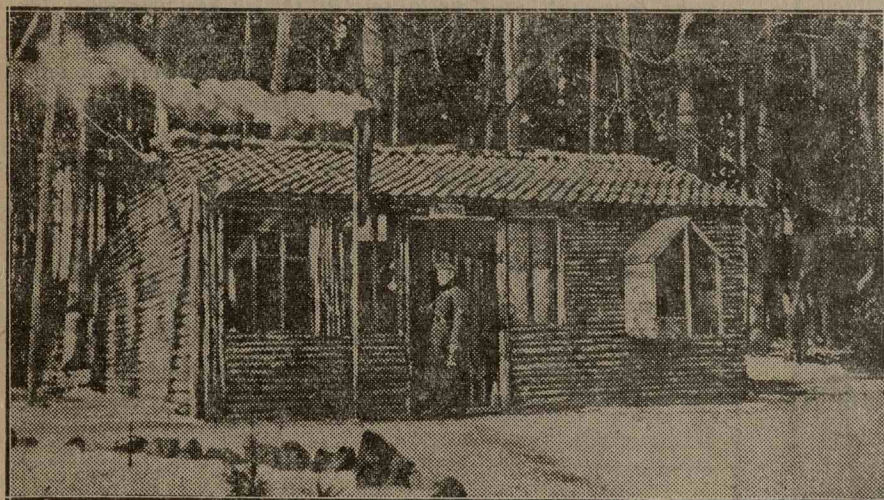
Vidéken lakó házaspár örök lakást adna egyedülálló urnak, vagy urnónek. Cim: Fodor Albert Odorheiu, Strada Orbán Balázs 136., jud. Odorheiu.

Falun élő nyugdíjas tisztviselő családnál, vagy magános nőnél elhelyezném idegbajos nővéremet díjazás ellenében. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Felhívás a Gazdakörhöz és Szövetkezetekhez! A tengeri beszerzését a saját jól felfogott érdekében minden gazdakör és szövetkezet a „Mezőgazdák” Kereskedelmi R-T. brassói fiókjánál (Soc. Com. An. a Agriculturilor Brasov, Str. Voevodul Mihai 11.) eszközölje, annál is inkább, mert a nevezett kereskedelmi cég az E. M. G. E. hivatalos kereskedelmi szerve és így a legelőnyösebb áron az E. M. G. E. szempontjainak figyelembevételével eszközli az eladást.

A lappok segítsége.

A Finnország északi részén lakó lapp nép rénszarvas-tenyésztésből él. A háború kitörésekor a lappok csordaszámra hajtották rénszarvasaikat délebben fekvő vidékekre, hogy a finn hadsereg rendelkezésére bocsássák. A rénszarvas teje, husa, bőre, sőt csontjai és belei is felhasználhatók. Kedves képünk egy lappot és rénszarvason ülő lapp gyermeket ábrázol.

Békés hangulatu katonai őrház.

A németek erődített vonalai Franciaország és Belgium határán vannak teljes gonddal kiépítve. Hollandia és Dánia felé nem építettek olyan nagyszabású védő műveket. Szinte békés hangulatot kelt képünk, amely Hollandia határán épített faházat ábrázol. Ebben a frissen épült házban német katonák laknak, akik Hollandia magatartását ellenőrzik.

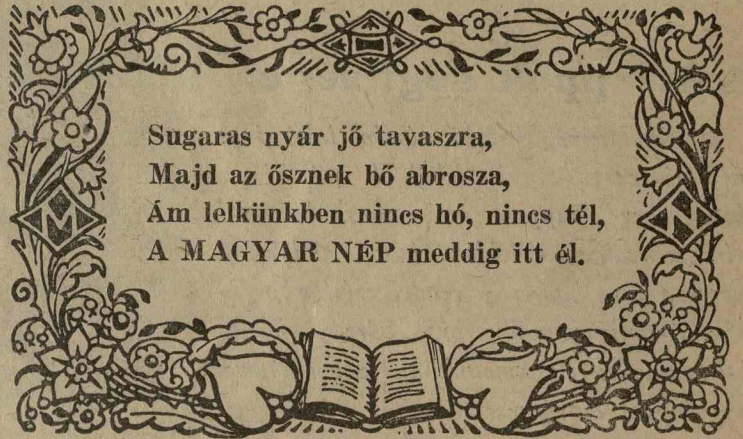

Gondozzuk a lábbeliket!

A mai nehéz gazdasági viszonyok között különös gondot kell fordítani a lábbeli jókarbantartására. A bőrárú nagyon megdrágult és ma olyan nagy összegbe kerül például a talpalás, hogy komoly megterhelést jelent az emberre nézve. Ezért tehát igyekezzünk a lábbeliket úgy gondozni, hogy a bőr hosszú ideig ép maradjon és a lábbeli megfelelően hivatásának. Hogyan kell tehát gondozni a lábbeliket? Elsősorban is naponta többször letöröljük a lábbelikeről a port. Este sámfára huzzuk a cipőt, bakancsot, vagy csizmát és bőrpoló szerrel vagy krémmel bekenjük. Ha ilyen módon kezeljük a lábbeliket, kétszer annyi ideig fognak tartani, mintha nem gondoznók.

Str. Elisabeta 6
CLUJ
tanyr
DR. BALOGH ERNO urnak

Sugaras nyár jó tavaszra,
Majd az ősznek bő abrosza,
Ám lelünkben nincs hó, nincs tél,
A MAGYAR NÉP meddig itt él.

Vigyázz magadra!

Legyünk gondosak fegyvertakarítás közben!

Egy régi közmondás szerint a „disznóláb is elsül.” Ez a közmondás arra céloz, hogy ha az ember a fegyverrel nem eléggé óvatos, nagyon könnyen okozhat szerencsétlenséget. Ezért tehát fegyvertakarítás közben legyünk nagyon óvatosak. Sem magunk, sem mások felé ne tartsuk, hanem mindig úgy irányítsuk a fegyver csövét, hogy ha esetleg a fegyver el találna sülni, ne történjék szerencsétlenség.

Milyen virágmagvakat kell legelőször elvetni?

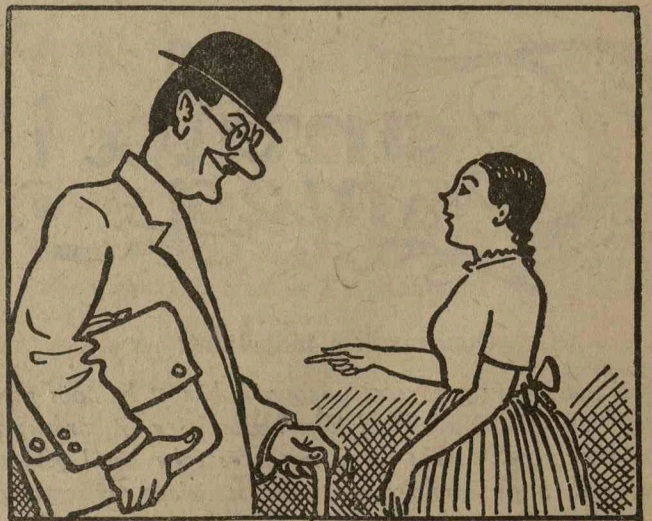
Amint a talaj kiengedett, azonnal el kell vetni egyes virágok magvait. Vonatkozik ez elsősorban azokra a virágokra, amelyek az átültetést nem türik és elvetésüktől kezdve állandóan azon a helyen maradnak. Az általánosan ismert virágok közül megemlítjük a következőket: Virágmák, szagos bükköny, avagy illatos borsó, nyári szarkaláb, pipacs, buzavirág és körömvirág. Ajánlatos vetés alkalmával az apró magvakat homokkal összekeverni.

Házilag is ki lehet cserezni kisebb bőroket.

Kiseb állatok prémjét nagyon jól ki lehet cserezni házilag is a következő módon. A helyesen és szakadásmen-tesen lenyuzott bőrt belső felével felfelé egy deszkára feszítjük ki. Ezután eltávolítunk a bőrről minden hús és zsír maradványt, hogy a cserzőanyag jól hozzáférhessen a bőrréteghez. Mielőtt a bőrt cserzésre kifestenők, a fejet, láb-részeket, ha nincsen rá szükségünk, levágjuk.

A tulajdonképpeni cserzést úgy végezzük, hogy a bőr belső felületét többször egymásután tömény timsóoldattal bedörzsöljük. Az egyes bedörzsölések között a bőrt egy óra hosszat pihentetjük. Ha a bőrt a timsó teljesen átjárta, abba hagyjuk a timsóval való kezelést és a bőrt glicerinnel kenjük be. A glicerin beszívódása után a bőrt kézzel alaposan átdörzsöljük és átgyurjuk, hogy puhuljon. Az említett módon, különösen házinyul bőroket, lehet nagyon jól kikészíteni.

Figyelmes szolgáló.

- Nagyságos úr, kérem, megjött a nagyságos asszony édesanyja.
- Miért nem mondd, hogy az anyósom?
- Nem akartam úgy megijeszteni!